

Mindkét lovasi templom állami támogatásban részesül

Dr. Konrát Károly országgyűlési képviselő a közösségi oldalán jelentette be, hogy választókerületében a Magyar Templom-felújítási Programban közel 378 millió forint állami támogatást nyertek egyházi szervezetek. A lovasi katolikus templom közel 15 millió forintot, míg a református templom 10 millió forint támogatásban részesül.

Megkeresésünkre vitéz Ajtós József László címzetes prépost, kerületi esperes, plébános és Kálmán Csaba református lelkész örömeiket és egyben köszönetüket fejezték ki a magyar kormánynek és Dr. Konrát Károly államtitkárnak, hogy támogatták a pályázatukat. – *Tavaly novemberben adtuk be a kérelmünket a XIII. században épült Szűz Mária Szent Neve templomunkra. Leginkább a tetőszerkezet és a torony állaga szorul felújításra. Utoljára 1990-ben volt tatarozva a templomunk, még szegény Körmeny József prépost idejében. Az elmúlt harminc évben komolyabb felújítások nem voltak, ezért is örülök a közel 15 millió forintos támogatásnak* – hangsúlyozta Ajtós József. Az 1987 és 1988-ban végzett ásatás, falkutatás, majd műemléki feltárás szerint

a 13. században építették a templomot. Egyike volt azoknak a keleti tájolású román kori templomoknak, amelyek a Balaton-felvidéken romosan vagy átalakítva ma is több helyen fennmaradtak és láthatóak. A templom dongaboltozatú szentélye, valamint a hajó falai terméskőből épültek. Ásatások során a templom északi oldalán egy 14. századi kápolna alapjaira találtak rá, illetve a hajó északi oldalán egy csúcsíves ajtót láthatunk, amely újabb bizonyíték a kápolna létezésére. Ma innét nyílik a sekrestye. A templombelsőben a középkorban falképek voltak, csekély maradványokat ma is látni lehet. A reformáció során az addigi katolikus templom, reformáció térhódítása miatt, reformátusok kezére került. 1753-ban Padányi Bíró Márton

veszprémi káptalan, később veszprémi püspök személyében visszakapta. A torony később készülhetett el. A templom köré a kőkerítést 1911-ben építették. A román kori templom mai formáját alapjába véve a 18. századi barokk átépítés majd az 1911-es és az 1990-es újjáépítés, restaurálás során nyerte el. 1990 októbere óta műemlék, mely építészeti múltunk ritka és pótolhatatlan tárgyi bizonyítéka.

Kálmán Csaba elmondta, hogy a református templom 1910-ben épült szecessziós stílusban, mely a település központjában, a katolikus templom mögött található. Utoljára 2010-ben volt egy felújítás. A 100 éves évfordulóra sikerül külső és belső rekonstrukciókat nagyjából elvégezni, a nyílászárókat kicserélni. Ugyanakkor az idő vasfoga a tetőszerkezetet kikezdte és a héjazatot

is le kell cserélni. Szerencsére nem kell a teljes tetőt lebontani, de a mostani pala helyett cserép lesz. Ez azért is indokolt, mert a református templom is műemlék környezetben áll. Kálmán Csaba hangsúlyozta, hogy az árajánlatokat a pályázat benyújtása miatt bekérték, de sajnos a koronavírus a felújítási munkálatokat megnehezítheti.

Szendi Péter

Új közösségi térrel, piaccal várják az érdeklődőket Alsóörsön

A Balaton Riviéra Turisztikai Egyesületnél április közepén ért véget a Mandulavirágzás teljesítménytúra, melyet Pataki Júlia TDM menedzser ki-tűnőnek értékelte. Ráadáé sul a tervezett nyári piaci helyszínük, új közösségi terük megújítására beadott pályázatuk pozitív elbírálásban részesült

- Az idej, rendhagyó, egyé- nileg teljesíthető túrát sike- resnek értékeltük. Ami szá- munkra a legnagyobb öröm, hogy nagyon közelről és na- gyon messziről is érkeztek résztvevők. Mindkettőnek ugyanannyira örültünk, mert nagy dolognak tartjuk, hogy például Alsóörsről, Lovasról, vagy éppen Balatonalmádiból és Balatonfüredről is tudtunk megszólítani túrázókat. A legtávolabbi résztvevők pedig Sükösdről érkeztek, ami szín-

tén köszönetet érdemel. Amint lehetséges lesz, azért szeret- nénk visszatérni a hagyomá- nyos túraszervezéshez, hiszen nekünk is fontos a személyes találkozás a résztvevőkkel – meséli Pataki Júlia, aki egy másik jó hírrel is szolgált.

A tervezett nyári piaci helyszínük, illetve új közös- ségi terük megújítására, ki- alakítására beadott pályáza- tuk pozitív elbírálásban ré- szesült, így azon dolgoznak most, hogy minél hamarabb kezdődhessenek a munká- latok. A vasútnál is halad a munka, így velük is egyeztet- niük kell a munkafolyama- tokat, hogy ne akadályozzák egymást, de bíznak benne, hogy a tervezett időpontra, június végére elkészülnek és bemutatathatják a sok újdonságot és az új környezetet az érdeklődőknek.

Szendi Péter

Rendelkezés az adó 1+1 %-áról

Az idei esztendőben is rendelkezhetünk jövedelemadónk egy részéről. 1%-át valamelyik egyháznak, másik 1%-át pedig egy civil szervezetnek ajánlhatjuk fel.

Lovas Jövőjéért Egyesület – Adószám:	19384878-1-19
Nagy Gyula Művészeti Alapítvány – Adószám:	19380575-2-19
Lovas Egyesület – Adószám:	18933967-1-19
Lovasi Polgárőr Egyesület - Adószám:	18936757-1-19
Magyar Katolikus Egyház - Technikai száma:	0011
Magyar Református Egyház - Technikai száma:	0066

HIRDESSZEN A LOVAS HÍREKBEN!

1/8 oldal 600 Ft 1/4 oldal 1100 Ft
1/2 oldal 2000 Ft egész oldal 4000 Ft

Információ:

Lovas Teleház – Tel.: 06/87-575-083
Lovas Önkormányzat – Tel.: 06/87- 447-694

Lovasi Hírek

A LOVASI ÖNKORMÁNYZAT HÍRLEVELE

Felelős kiadó: Lovas Község Önkormányzata

Felelős szerkesztő: Szendi Péter

ISSN 2061-0793

Lapzárta: minden hónap 20-ig. A megjelent cikkek nem feltétlenül egyeznek meg a kiadó véleményével.

Tel.: 06 30 530 3466 | E-mail: szendipeti@gmail.com

Nyomtatás: OOk-Press Kft. 8200 Veszprém, Pápai u. 37/A

www.ookpress.hu

Veszprém múltjának kiemelkedő fejezetét őrizte – Elhunyt Godzsa Zoltán

Elhunyt Godzsa Zoltán, veszprémi nyugdíjas kemigráfus, klisékészítő nyomdász, aki Gutenberg korát idéző, különleges nyomdagépeket őrzött. Nemrég még arról beszélgettünk vele, hogy szívesen mutatná be azokat az EKF 2023 kulturális programjai között.

Kivételes szenvedéllyel, alázattal és tisztelettel szólt Godzsa Zoltán a Veszprém Megyei Nyomda Vállalatról (ahol sok más mellett a Naplót is nyomtatták), a Pannon Nyomdáról, majd az általa hosszú ideig vezetett Pannonprintről, a nyomdászat világáról, amely évszázadokon át egyik meghatározója volt Veszprém gazdasági életének. Büszkén említette meg, hogy ebben a városban, ebben a munkában évtizedeken át ő is részt vehetett, amit kezdettől fogva hivatásának, szenvedélyének tekintett.

Godzsa Zoltán különleges nyomdagépeit nekünk is bemutatta. Halálával egy legendás ember távozott Veszprémből. (Fotó: Sövényházi János)

Hitelt is felvett a kilencvenes évek elején, hogy meg tudja vásárolni a tradicionális, Gutenberg korát idéző gépeket, az unikális, ólombetűk tárolására alkalmas, fából készült szedőszekrényt, amiket féltve őrzött. Aggódott, vajon mi lesz a különlegességekkel? Régi álma

volt, hogy kiállítsa és működés közben bemutathassa valamennyit, hiszen az összes egy nagyobb szobában elférne. Évek óta kilincsel ezért intézményeknél, hivatalban, de nem járt sikerrel, a gépeknek március végéig van helyük egy veszprémi társaságnál. Más települések

jelezték, készen állnak az egyedi darabok fogadására, de azokat ő lokálpatriótaként Veszprémben szeretne volna megőrizni. Szerényen megjegyezte, a gépek az EKF 2023 kulturális programjainál is különlegességek lehetnének, mert azokkal be lehetne mutatni Veszprém múltjának egy kiemelkedő fejezetét.

Godzsa Zoltán egész életében szerényen élt, alázattal, nagy tisztelettel tekintett az értékekre. Ezt mutatja kivételes minikönyv gyűjteménye is, aminek jelentős részét ők nyomtatták gyönyörű betűkkel, különleges papírra. Szenvedélyesen szerette és tisztelte a természetet, a Balatont, közösségi életét, társadalmi szerepvállalását hosszú fejezetben lehetne méltatni.

Halálával egy legendás ember távozott Veszprémből, március 27-én. Legyen könnyű a föld neki!

Kovács Erika (Napló)

Kedves Olvasóink, Látogatóink!

Örömmel értesítem Önöket, hogy a könyvtárak kötelező zárva tartása idején beiratkozott olvasóink részére **online kölcsönzésre lehetőségét továbbra is biztosítom és házhoz szállítom** a lovasi könyvtárban rendelkezésre álló könyveket.

Kölcsönzés menete:

1. <https://bfured-varos.opac3.monguz.hu/> webcímen lehet kiválasztani a kívánt könyvet szerző, cím, vagy téma alapján és máris látható szerepel-e a katalógusunkban, illetve kölcsönözhető-e éppen.
2. Kéréseit, kérdését a konyvtar@lovas.hu címre küldheti el.
3. Az összekészített könyveket házhoz szállítom előre egyeztetett időpontban.

A kiszállítást Lovas területére tudom teljesíteni.

Vigyázzanak magukra, vigyázzunk egymásra!

Magócsi Andrea
könyvtáros

Állatorvosi tanácsok a tavaszi - nyári időszekekre

Az az igazság, hogy a különféle kutya- macska betegségek közül csak néhány kötődik évszakhoz. A felelős kutya- és macskatartás egész éves odafigyelést igényel a gazdiktól, különös tekintettel egyes betegségek megelőzésére.

Tavasszal kezdődő problémát jelenthet az arra hajlamos egyedeknél a növényi pollenek okozta allergiák megjelenése (fűz, mogyoró, stb.) Az állat tüszög, köhög, sokszor orrfolyás, szemváladékolás, kötőhártyagyulladás látható. Egyes helyeken a bőr kipirul, viszket, szőrhányos, gyakran nedvező területek alakulnak ki rajta. Gyakran előfordul, hogy az állat nem csak egy növény pollenjére válik allergiássá, így a betegség időben elhúzódhat. Nyár végétől késő őszig pedig megjelenik a parlagfű, ami szintén erősen allergén növény. Az allergiáknak ezen kívül még sok kiváltó oka lehet, az állat korához, fajtájához nem kötött, bár például a túltenyésztettség kétségtelenül hajlamosító tényező. Gyakran parazita- például bolha okoz allergiát kutyán, macskán. Ilyenkor szőrhányos, viszkető, varas területek jelennek meg a gerincen a farok előtt, combokon. Előfordul, hogy a túlérzékenységet kiváltó ok

bentlakó állatoknál magában a lakásban van (por, poratka, takarítószer), de például az úgynevezett autoimmun allergiáknál, külső okok nélkül az állat szervezetében képződnek allergizáló anyagok. Gyakran okozhatnak allergiát egyes állati fehérjék, tápok. Ennyiből is látszik, hogy sokszor nem egyszerű rájönni az allergiát kiváltó okokra. Ha a fent leírt tünetek valamelyikét észleli a tulajdonos, lépjen kapcsolatba az állat kezelőorvosával. Az allergiák gyógyíthatók, vagy tünetmentessé tehető a beteg.

A mögöttünk hagyott télen nem volt tartósan olyan hideg, ami a paraziták, kullancsok, bolhák, atkák, parazita peték számát jelentősen csökkentette volna. Ezek most tettekre készen várják a

tavaszt, szaporodnak és megkezdik munkájukat (babesiosis, Lyme kór, atkákór, galandférgesség). A házi kedvencek külső- belső parazitamentességét egész évben biztosítani kell. Szinte már túl sokféle készítmény van forgalomban tableta, rácsöpögtető szerek, nyakörvek, de nagy különbségek vannak ezek hatékonysága között. Választás előtt szintén állatorvosi konzultációt javaslok. A tavasz együtt jár a szúnyogok megjelenésével is. Közülük egyre több hordozza a szív- és bőrférgesség kórokozóját, s szúnyog csípésével bejuttathatja azt kutyánk, macskánk szervezetébe, ahol aztán ezek a paraziták kifejlődve nagyon súlyos megbetegedést okozhatnak. Itt kell megemlítenem az egyre több

helyen tartott dísznyulak és gazdasági célból tartott nyulak mixomatosis elleni védelmét. Ezt a vírusos betegséget szintén szúnyogok terjesztik. A betegség időben beadott vakcinával megelőzhető. Tavaszra ajánlom még a kisállat oltási könyvek ellenőrzését. Kötelező az 1 éven belüli veszettség oltás megléte. Egyre többen kérik a kutya- macska vírusos betegségeit megelőző kombinált védőoltást is.

Az ember még csak csak tud tenni valamit a nyári hőség ellen, ha tud, strandol, ha nem, többször zuhanyzik, szellős ruhákba öltözik. Kutyáink, macskáink ezt nem tehetik meg, így a gazdikra vár a feladat, hogy elviselhetővé tegyék számukra a kánikulát. Egyes hosszúszőrű állatoknál

vagy azoknál, amelyek a téli vastag szőrtakarótól nem teljesen tudnak megszabadulni, legjobb megoldás az állat szőrének nyírása, trimmelése vagy kozmetikussal való lenyírása. Már házhoz hívható kozmetikusok is elérhetőek. Gondoskodni kell arról, hogy hideg ivóvízhez állandóan hozzáfuthasson állatunk. Ha egyébként nem fél a víztől, érdemes feláldozni egy régi nagy lavórt vagy babakádat, hogy fürödhessen, amikor akar. Macskánál ez nem jön össze, ők „hivatalból” utálják a fürdést. Az elhanyagolt, hosszú szőrtakaró miatt a bőr nem tud lélegezni és egyéb okok nélkül is képes befüledni, begyulladni. Az egyéb okok lehetnek még paraziták, gombák, allergia. A nedvedző, gyulladt területeket

pedig pillanatokon belül feltalálják a zöld hátú döglégyek, a szőr közé furakodva a gyulladáshoz, felpuhult részekbe „oltva be” petéiket, melyekből 2 nap alatt lárvák (nyüvek) fejlődnek ki és ezek már aktívan haladnak tovább az izmok felé. A tulajdonos sokszor már csak ebben a szakaszban észleli a bajt. Azonnal állatorvoshoz kell fordulni, mert a késlekedés az állat súlyos megbetegedését, akár elhullását is okozhatja. Még ápolt szőrzetnél is előfordulhatnak ilyen esetek sebzések helyén vagy például tartósan hasmenéses állatoknál a végbél környéki, farok alatti területeken. Az idős, nehezen mozgó állatokon is gyakori a döglégy-támadás. Ha állatunk sétához szokott, ne hagyjuk ki a mozgást, de reggel és estefelé sé-

táltassuk. Sokszor hallani, „ma is megvolt a 6-8 km-ünk.” Hát, 30 Celsius fokban ne legyen annyi! Hiába nagyon sportos a gazdi, a kutyája nem biztos, hogy az. Ha egy kutya nem tud elhúzódni a közvetlen napsütéstől árnyékos, légmozgásos helyre, ugyanúgy kaphat napszúrást, hőgutát, mint az ember. A láncon tartott kutyákról nem is írok...

Elsősorban a lelógó fülű kutyáknál gyakori ilyenkor a külső fül gyulladása. A meleg, a levegőtől való elzártság kitűnő alkalom a baktériumok, gombák, atkák támadásának a fülben. A gyulladás, fájdalom viszonylag lassan alakul ki (tünetei a fejrázás, az érintett fül sokszori véresre kaparása). Ha egyik percről a másikra alakulnak ki a fájdalmas tünetek, akkor

toklász fülbe kerülésére kell gondolnunk. A meleg beköszöntével nagy szűnyoginvázióra kell számítani. Ezek egyes fajai kutyán, macskán a szívférgesség „beoltói” lehetnek, nyulaknál myxomatosis, lovaknál a nyugat-nílusi láz vírusa kerülhet az állatok szervezetébe szűnyogok közreműködésével. Sajnos a nyugat-nílusi láz vírusa az embert is megbetegítheti. A legfontosabb minden esetben a kártevők távoltartása állatunktól. A megfelelő szerek kiválasztása előtt mindenképpen konzultációt javaslok a kezelő állatorvossal az internet böngészése helyett, mert itt túl sok információ van jelen, aminek 30-40%-a igaz, a többi nem.

Dr. Tarnai Dezső
állatorvos

Sült kacsamell kuszkuszos salátával

Hozzávalók: 2 db kacsamell, só, bors.

Elkészítés: A kacsamell bőrét megtisztítjuk. Hideg vízzel megmossuk és egy papírtörölkővel felitatjuk róla a fizet. A bőrét beírdaljuk. Mindkét oldalát sózzuk. Egy serpenyőben az olajat felforrósítjuk, majd a bőrével lefelé a forró serpenyőbe helyezük. Közepes lángon maximum 5-5 percig sütjük mindkét oldalát. Nagyon óvatosan fordítsuk meg, hogy a hús ne sérüljön. Majd a kacsamellet egy tepsibe rakjuk, megszórjuk borsal. Letakarjuk alufóliával és a 160 fokra előmelegített sütőbe, kb. 12-15 percig sütjük attól függően, hogy mennyire szeretnénk rózsaszínűre hagyni. Szeletelés előtt pihentetjük legalább tíz percig.

KUSZKUSZ SALÁTA

Hozzávalók: 170 gr kuszkuszos, 240 ml forróvíz, 1 ek vaj, 1 tk só, 1/2 feta, 1/2 db paprika, 3-4 db, koktélpaprika, 1 db lilahagyma, 1/4 kígyóuborka, ízlés szerint petrezselyem.

Elkészítés:

A kuszkuszt egy olyan tálba öntjük, amit le lehet fedni. Sóval elkeverjük. Hozzáöntjük a forró vizet majd lefedjük. Kb. 5 percig állni hagyjuk amíg a kuszkuszos a vizet beszívja.

Hozzáadom a vaját és jól elkeverjük és hagyjuk kihűlni. A zöldségeket felvágjuk a fetát felkockázzuk és a kuszkuszoshoz keverjük.

Magócsi Andrea

LOVAS

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

VITAANYAG

Megbízó
Lovas Község Önkormányzata
8228 Lovas, Fő utca 8.
Tel.: 0687/447-694

Tervező
Völgyzugoly Műhely Kft.
1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 13-15. II./5.
Tel.: 1-439-0491, 70-944-3221, 20-9138-575

2021. április
VZM 1580/20
lovas_tfk_20210316

2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

SWOT ANALÍZIS		
	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
Regionális kapcsolatok, térségi szerepkör	<ul style="list-style-type: none"> Balaton közelsége Térségi elhelyezkedés, térségi kapcsolatok 71-es főút közelsége tevékeny, összefogásra képes önkormányzatok jelenléte 	<ul style="list-style-type: none"> Vasúti kapcsolat hiánya országos főútvonallal való közvetlen kapcsolat hiánya
Társadalom, demográfia	<ul style="list-style-type: none"> Meglévő alapfokú szociális ellátás (házi orvos) Működő kultúrház, könyvtár Meglévő helyi kulturális programok Civil szervezetekben való aktív lakossági részvétel Járási és megyei átlag feletti vándorlási különbség Országos átlag alatti munkanélküliség Idősek ellátását célzó, illetve egyéb szociális intézmények vannak Összetartó, támogató közösség 	<ul style="list-style-type: none"> Elöregedő népesség Nincs helyi óvoda Iskolai oktatás nincs a településen
Természet, környezet, tájhasználat	<ul style="list-style-type: none"> Nagy kiterjedésű erdőterület Balatoni panoráma Egyedi őskori festékbánya A település a Bakony-Balaton Geopark rész – geotúra útvonalak érintik Lovast Magas természeti értékkel bíró környezet Országos Ökológiai hálózat része Kiváló minőségű szőlőterületek Egybefüggő szőlőterületek, kertés mezőgazdasági területek Több forrás, vízfolyás Nyugodt, tiszta lakókörnyezet A közigazgatási határon belül nincs jelentős légszennyezést okozó, működő ipari üzem Megoldott a települési szilárd hulladék gyűjtése és elszállítása 	<ul style="list-style-type: none"> Kevés közcélú zöldfelület belterületen Fasorok hiánya Helyi természeti értékek védelmének a hiánya Kertés mezőgazdasági területek funkciójának átalakulása

Épített környezet, településkép	<ul style="list-style-type: none"> • Egyedi karakterű, rendezett településkép • Megőrzendő településszerkezet • Csendes, békés falusias hangulat • Előregedő, leromló épületek aránya csekély • Emberléptékűség, arányosság • Korszerű, felújított intézmények • Több elnyert, a településre fordítható pályázat • Értékes, védelemre érdemes építmények jelenléte a településen 	<ul style="list-style-type: none"> • Szűk utcák a belterületen és a szőlőhegyeken egyaránt (nincs helye a zöldfelületeknek) • Föld feletti kábelek rontják a településképet
Infrastruktúra	<ul style="list-style-type: none"> • Túraútvonalak • Gázellátás, víz és villamos energiaellátás megoldott belterületen 	<ul style="list-style-type: none"> • Túraútvonalak alacsony kihasználtsága • Hiányzó alapfokú szolgáltatások • Hiányos belterületi zöldinfrastruktúra hálózat • Településen belüli közlekedésbiztonsági problémák • Csapadékvíz elvezető, kezelő rendszer karbantartásra szorul • Kevés kiépített parkoló • Kerékpárút kapcsolat hiánya Balaton irányába
Gazdaság, turizmus	<ul style="list-style-type: none"> • Jó turisztikai adottságok • Őskori festékbánya által biztosított turisztikai lehetőségek • Hagyományos tájhasználat • Működő vállalkozások növekvő száma 	<ul style="list-style-type: none"> • Turisztikai értékek nem megfelelő kihasználása, kevés idegenforgalmi kínálat • Szálláshelyek és vendéglátóhelyek hiánya • Helyi kisbolt hiánya • Szerény helyi gazdasági aktivitás • Hiányos a turisztikai infrastruktúra

	LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
Regionális kapcsolatok, térségi szerepkör	<ul style="list-style-type: none"> • Balaton, mint turisztikai térség elérhetősége • Térségi, járási együttműködés, munkamegosztás 	<ul style="list-style-type: none"> • Közvetlen Balaton parti települések elszívó hatása • Térségi szintű fejlesztések elmaradnak • Versengés alakul ki a települések között, összefogás, egymás segítségének a hiánya, széthúzás
Társadalom, demográfia	<ul style="list-style-type: none"> • Településre érkező tevékeny civil szervezetek megerősödése • A szellemi erőt képviselő lakosság bekapcsolódása a község életébe 	<ul style="list-style-type: none"> • Előregedik a népesség • Közvetlen Balaton parti települések lakosság elszívó hatása érvényesül • Elvándorlás erősödése

<p>Természet, környezet, tájhasználat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alternatív, megújuló energiaforrások kutatása, használata • Zöldfelületi rendszer bővül 	<ul style="list-style-type: none"> • Sérül a természeti környezet, meglévő értékek eltűnnek • Természeti értékek degradálódása • Romló talajminőség, erózió a meredek lejtőkön • Tájji környezet beépülése • Nem megfelelő tájhasználat a mezőgazdasági területeken • A tájkarakterre jellemző szőlőterületek további csökkenése, kivonása a művelésből • Beépítések intenzitásának növekedése a Szőlőhegyek területén • Felszíni természetes vízfolyások elszennyeződés
<p>Épített környezet, településkép</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Növekvő társadalmi igény a nyugodt lakókörnyezet iránt a Balaton közelében is • Lakó és üdülőterületi fejlesztések 	<ul style="list-style-type: none"> • Épített értékek tönkre mennek • Településközpont ledegradálódása • Közterületek elhanyagolása, zöldfelületi fejlesztések elmaradása • A hagyományostól eltérő, a településképbe nem illő házak épülnek
<p>Infrastruktúra</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Épülő kerékpárút által biztosított új közlekedési kapcsolatok • Túraútvonalak fejlődése 	<ul style="list-style-type: none"> • A kiépült közművekre nem történnek meg a rácsatlakozások • Külterületi utak járhatatlanná válása • Nem valósulnak meg a szükséges infrastrukturális fejlesztések • Csapadékvíz elvezetés, kezelés megoldásának elmaradása
<p>Gazdaság, turizmus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Szőlő és borturizmus népszerűségének növekedése országos szinten • Falusi turizmus térhódítása • Természetjáró, szelíd turizmus népszerűségének növekedése • Külső, kihasználható források megjelennek • Új foglalkoztatottságot nyújtó vállalkozások támogatása • Távmunka térnyerése, ingázás csökkenése • Turisztikai fejlesztések valósulnak meg, ami a térség potenciáljait erősítik • Kerékpáros turizmus megjelenése, Balaton parti kerékpáros infrastruktúrához történő csatlakozás 	<ul style="list-style-type: none"> • Jelentős központi forrásmegvonások, a kötelező feladatok ellátása megnehezül • A meglévő vállalkozások is megszűnnek a településen • Közeleli nagyvárosok elszívják az összes munkaerőt • Környező településeken folytatott kereskedelem ellehetetleníti a helyi igényekre épülő kereskedelmi szolgáltatást • Munkahelyteremtések érdekében környezetszennyező technológiák befogadása • Község turisztikai lehetőségei kiaknázatlanul maradnak • Tudatos turisztikai fejlesztések elmaradása

3. Településfejlesztési koncepció

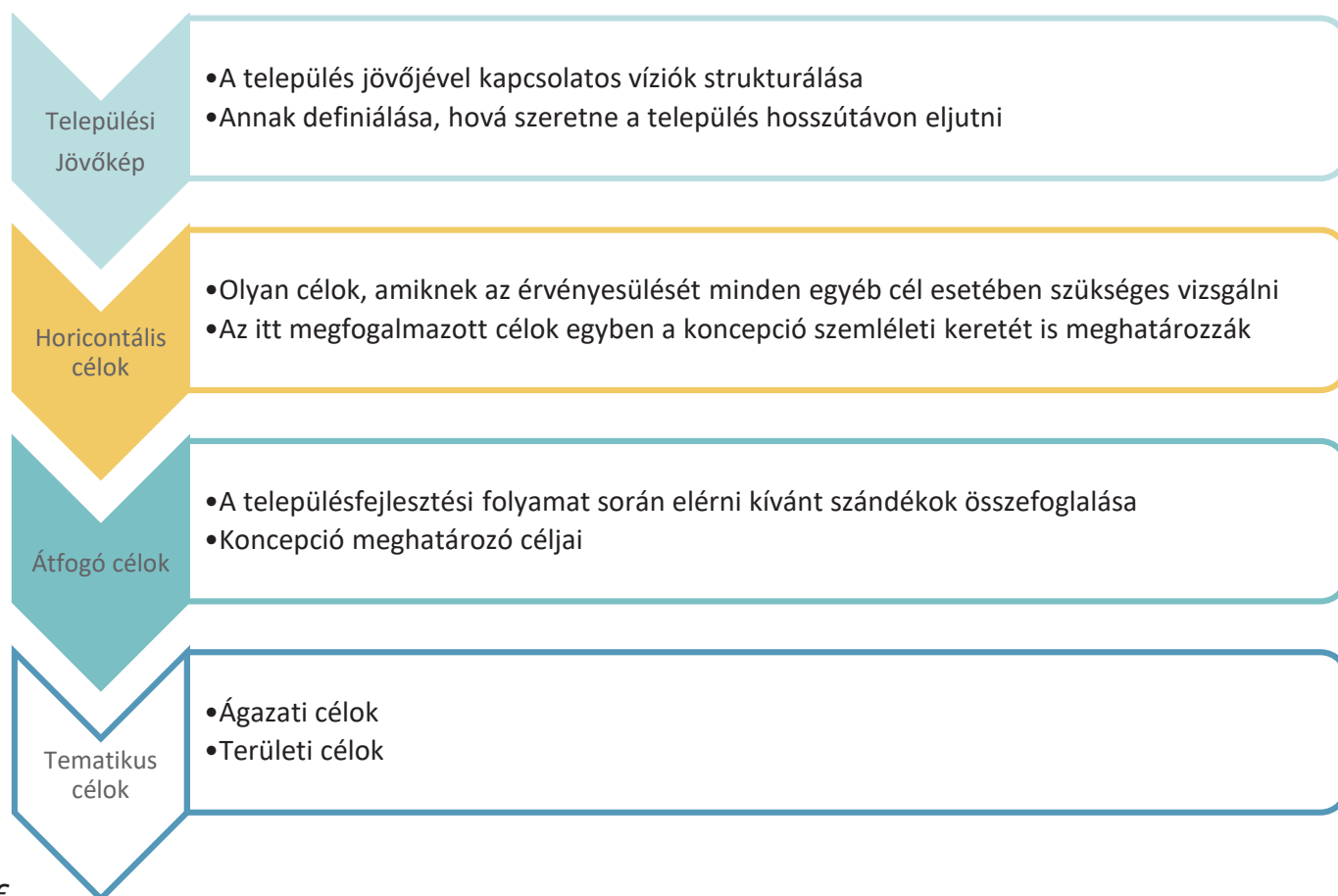
3.1. A koncepció felépítése

A jövőkép kialakítása során a település hosszútávú céljainak rendszerbe foglalása történik. A jövőképpalkotás egyben irányválasztás is, mely magán hordozza a település értékrendjét, megmutatja a közösség aktivitását és dinamikáját, és segítségével könnyebb koncentrálni a helyi erőforrásokat a település fejlődésének és folyamatos megújulásának érdekében.

A településtervezés során a jövőképpalkotás fázisa az, amikor **a település közössége megfogalmazhatja, milyen településen szeretne élni 15-20 év múlva**, hogyan látja a település ideális jövőjét. A jövőkép pozitív szemléletű, azt a célt mutatja meg, ahová a település az adott időtávon belül eljutni szeretne. A hosszú távú célok kitűzése azért is különösen fontos, mert az a település tud igazán sikeres lenni, amelyik évtizedes távlatban is tudja, hová szeretne fejlődni, és rövidebb távú céljait is annak megfelelően tudja megválasztani, priorizálni és megvalósítani. A jövőképben meghatározott közös célok kijelölésével lehetővé válik, hogy a település fejlesztési tervei, elképzelései egy irányba mutassanak, egymás hatását erősítve, kiegészítve segítsék a település kiegyensúlyozott, dinamikus fejlődését. A jövőkép megalkotása során tisztában kell lenni azzal, hogy a település milyen belső és külső erőforrásokkal, adottságokkal rendelkezik, ezekre építve milyen lehetőségek állnak nyitva a település számára. A helyi erőforrások, adottságok kihasználásával a település stabil jövőképet alkothat. Az adottságok feltárását legjobban a SWOT elemzés segíti, ahol a település erősségei (S), gyengeségei (W), lehetőségei (O) és veszélyei (T) kerülnek feltűntetésre, melyet az előző fejezet tartalmaz.

A meghatározott jövőkép kitűzése, az elérni kívánt célok egységes rendszerbe foglalása kijelöli a település kívánt fejlődési irányát. Lovas község jövőképe három központi gondolat köré épül fel.

A település jövőjével kapcsolatos víziók strukturálása

3.2. Lovas község Jövőképe

A község – az EU regionális politikájával, valamint a támogatás alapelveivel, irányelveivel, célkitűzéseivel összhangban – meghatározó általános célkitűzése kell, hogy legyen az elvándorlás megelőzése, a munkahelyteremtés elősegítése, az esélyegyenlőség kialakítása, a vidéki környezetminőség megóvása és javítása. Mindezek érdekében szükséges a települési környezet megóvása, a helyi gazdaság fejlesztése és stabilizálása, valamint a helyi közösségek erősítése.

- **Nyugodt, falusias, élhető települési környezet megóvása**

Egy település élhetőségét, az ott élő lakosok komfortérzetét és településük iránti szeretetét számtalan tényező befolyásolja. Ezek között felfedezhetünk objektív és szubjektív elemeket is. A nyugodt életmódot tisztelő jövőkép elsősorban a település lakóinak igényeire fókuszál, a belső erőforrásokra építve. A jövőképnek megfelelően, Lovas elsősorban lakó- és üdülőterületekkel rendelkezik, ahol biztosítottak a békés, nyugodt mindennapi élet és pihenés feltételei, melyet nem befolyásolnak zavaró tényezők, mint a környezetszennyezés, zsúfolt beépítések, jelentős ipari létesítmények, erős átmenő forgalom stb. A település gazdag természeti és táji értékekben is, mely tovább növeli Lovas értékét. Ezek az adottságok napjainkban is megvannak a községben, a település számára elsődleges cél a jelenleg is meghatározó értékeinek megőrzése és a települési szolgáltatások és hiányzó infrastruktúra ezekre épülő fejlesztése.

- **Helyi gazdaság minőségi fejlesztése, stabilizálása**

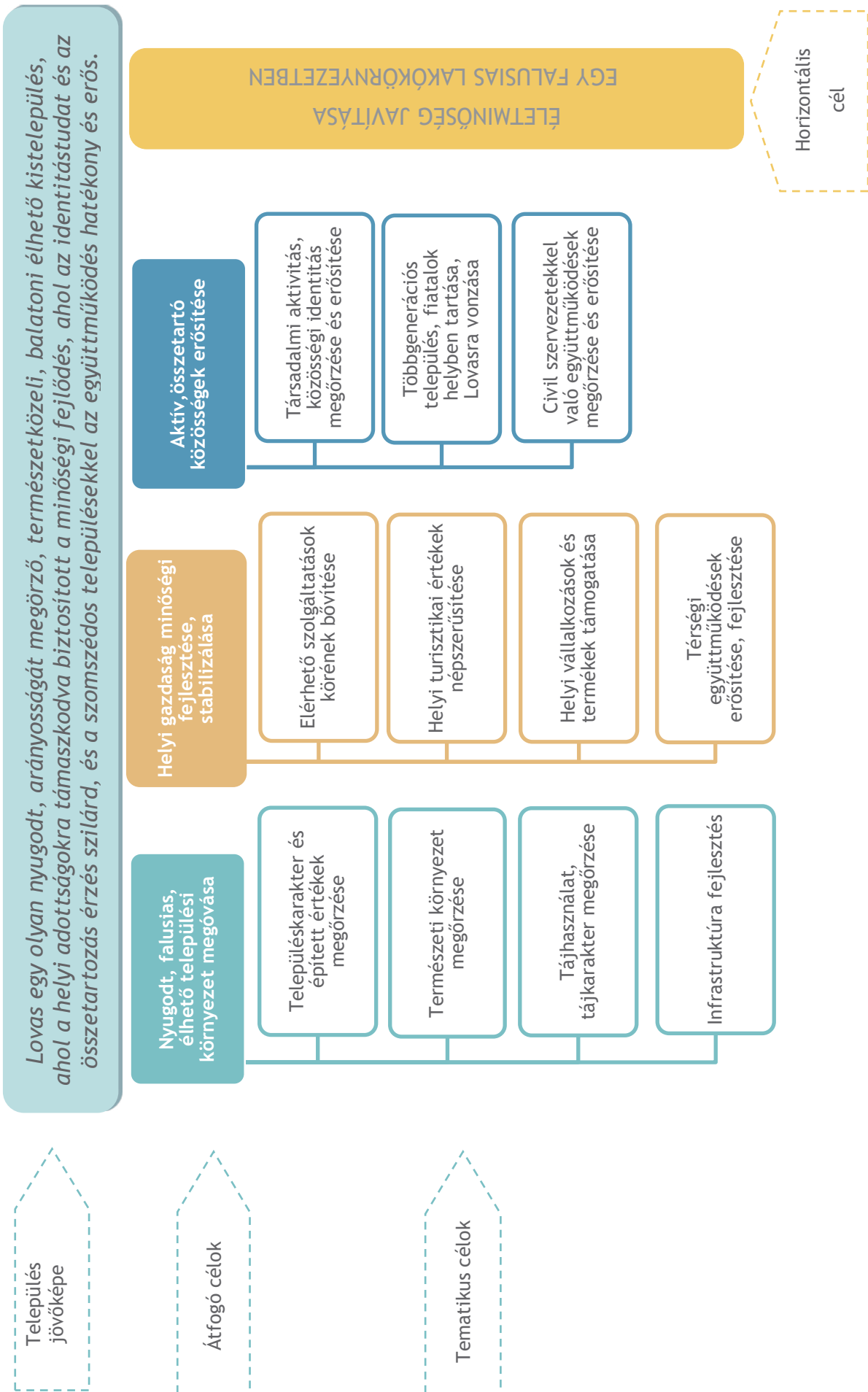
A régió gazdaságában Lovas jelenleg nem tud nagyobb szerepet vállalni. Fontos azon életképes vállalkozások fennmaradásának elősegítése, akik helyi kötődéssel rendelkeznek, mert ők a központi források megvonása esetén is fel tudnak úgy lépni, mint akiknek fontos a település, s erőforrásokat tudnak biztosítani, egy-egy ügy mellé tudnak állni tevőlegesen, vagy mint támogatók. Új vállalkozások letelepedésénél, kialakulásánál is fontos, hogy tudjanak kötődni a helyhez, hogy a település fejlődési irányival azonosulni tudjanak.

- **Aktív, összetartó közösségek erősítése**

A település jövőjének alapját a települési identitás erősítése, a társadalmi szerepvállalás növelése és egy együttműködő közösség kialakítása, valamint egy élhető település jelentheti. A település fejlődése elsősorban a belső (települési és térségi) kapcsolatokra építve mehet végbe, majd azokra támaszkodva kezdhető meg a külső kapcsolatok erősítése, fejlesztése. Az aktív civil részvétel egyaránt hozzájárulhat a település múltjának, örökségének megőrzéséhez, a település jelenlegi helyzetének javításához és a község jövőjének megteremtéséhez.

3.3. Településfejlesztési célok

A jövőképben megfogalmazott irányelvek megvalósításához összehangolt cselekvési terv, célrendszer felállítása szükséges. A felállított cselekvési terv a meghatározott jövőkép eléréséhez szükséges célokat, fejlesztési irányokat tartalmazza. A jövőkép elérését három átfogó cél meghatározása segíti, melyek a település hosszútávú fejlődésének alappillérét jelentik. Az átfogó célok, melyek tematikus célokra tagolódva fedik le a község életének minden szegmensét, egymást kiegészítve és erősítve mozdítják elő a község kiegyensúlyozott fejlődését. A célrendszer megvalósítást szolgáló eszközök és intézkedések kialakítása és végrehajtása során egy horizontális cél kerül kijelölésre, mely az átfogó és tematikus célokat áthatva kell, hogy érvényesítésre kerüljön.

3.3.1. A település fejlesztését átható horizontális célok meghatározása

Életminőség javítása egy falusias lakókörnyezetben

A településfejlesztési koncepció készítése során kiemelt szempont, hogy a településfejlesztési célok mindegyike első-sorban Lovas lakosainak életminőség javítását szolgálja a falusias karakter megőrzése mellett. E cél alapján kerüljenek meghatározásra és megvalósításra a további célok. Ennek megfelelően ez a célkitűzés horizontális célként jelenik meg, az összes átfogó és tematikus célt áthatja, a fejlesztési koncepció fő fejlesztési irányát meghatározza.

Az emberi társadalom fejlődésének alapvető, mondhatni végső célja az emberi jólét, az élet minőség javítása.

E cél elérése érdekében kell fejleszteni a település gazdasági életét alkotó vállalkozásokat, a település külső arculatának megjelenését, a meglévő humán erőforrásokat, törekedni kell a tájfenntartásra a természeti erőforrások megőrzésére, védelmére. Lovas legyen egy, a térség azon települései közül, amely a gazdasági, infrastrukturális, táji-természeti adottságait felhasználva a jövőben is „élhető” vidéki kistelepüléssé tud maradni.

A településre tervezett további minőségi fejlesztések eredményeképpen a falu jövője megalapozott irányt vehet, mely az esetleges külső erőforrások igénybevételével fokozott hatásokkal képes megvalósulni. A különböző gazdasági, szociális és infrastrukturális fejlesztések mellett a lakosok mindennapi életét is át kell, hogy hassa e szemlélet, hogy a településen élők közül a kitűzött célok megvalósulásának alapjául szolgáló összetartó közösség válhasson. A lakókörnyezet minőségi fejlesztése, gondozása kiterjed a településképre, az épített környezet karbantartására és fejlesztésére, valamint a közterületek minőségére.

Bármilyen további fejlesztés a természeti, táji, kulturális adottságok megőrzésének szem előtt tartásával történhet. S ahhoz, hogy mindez ténylegesen meg is valósulhasson, az alapot a helyi lakosok településhez való kötődésének, az identitástudatnak, és az összetartozás érzésének megszilárdítása és további erősítése kell, hogy képezze.

3.3.2. Célok és beavatkozások meghatározása

Nyugodt, falusias, élhető települési környezet megővése

Lovas alapvető szándéka, hogy fejlődése során nyugodt, csendes, falusias jellegének megtartása mellett biztosítsa a lakosság számára az élhető és fenntartható települési környezetet. Az élhető település biztonságos, fenntartható és élő, biztosítja a lakosság számára a mindennapi élet általános feltételeit. Ez jelenti többek között a települési szolgáltatások meglétét, a jól kiépített, korszerű közműrendszert, a jól használható közterületeket és a megfelelően kialakított infrastruktúrát is. A lakosság életkörülményeinek javulását elősegítő fejlesztéseket a rendelkezésre álló források megfelelő hasznosításával, illetve környezetbarát módon kell megvalósítani.

Az élhető és fenntartható települési környezet kialakítása mellett figyelmet kell fordítani a települési lakosság életkörülményeinek javítására, amely nagy hatással van a település népességmegtartó képességére. A település lakosságának életminőségére és légkörére közvetlen hatással van az őket körülvevő környezet állapota. Környezet alatt értendő egyaránt az épített és természeti környezet, az infrastruktúra-hálózat, a településképek és a lakókörnyezet biztonsága is. Az Önkormányzat számára így a lakosokat körülvevő környezet minőségi fejlesztésén keresztül a települési népesség életkörülményeinek javítása a cél.

Az élhető falu vagy élhető település kifejezés számos fejlesztési koncepcióban megjelenik. Az élhetőség fogalmához számos értelmezés kapcsolódik. Jelen dokumentumban az élhetőséget, mint az ember és az őt körülvevő települési környezet viszonyát, annak minőségét értjük. Lovas számára fontos, hogy a jövőben a közösség fejlődése fenntartható módon menjen végbe, a lakosság életkörülményeinek javulását magával hozva. Törekedni kell a fenntarthatóság és az élhetőség jegyében a megújuló energiaforrások népszerűsítésére és azok minél szélesebb körű felhasználására. Az élhető nyugodt település elérését támogatják a meghatározott tematikus célok.

Tematikus célok:

- Településkaracter és épített értékek megőrzése
- Természeti környezet megőrzése

- Tájhasználat, tájkarakter megőrzése
- Infrastruktúra fejlesztése

Településkarakter és épített értékek megőrzése

Minden település életében fontos az élhető és élvezhető lakókörnyezet kialakítása, megújítása. Lovas legidősebb része spontán fejlődött, organikus vonalvezetésű, így a kialakult tömbök és a telkek alakja, mérete és formája igen változatos. A településrész szerkezete az évek során nem sokat változott, karakterét megőrizte. A településen megmaradt, értékes településszerkezet megőrzése cél. A történelmi településszerkezet mellett a településen fellelhető néhány hagyományos parasztporta, műemlék, melyek megőrzése és karbantartása szintén fontos feladat.

A lakóterületek minőségi fejlesztése során, a település egységes arculatának megőrzése érdekében fontos szempont a hagyományos Balaton-felvidéki beépítési formák előnyben való részesítése. Az új elképzelések tervezése során fontos az épületek települési szövetbe való beillesztése, a meglévő településszerkezethez és épített környezethez való alkalmazkodás. A hagyományos településkép megőrzése érdekében meg kell határozni, hogy az egyes területrészekben milyen karakterű épületek építhetők, mely elvek a települési arculati kézikönyvben már rögzítve vannak.

A települési környezet minőségét, a helyi lakosság identitását nagyban befolyásolja a falu épített környezete. A településen lévő **építészeti értékek** felmérése és megőrzése szükséges. Fontos, hogy a település, illetve az ott lakók felismerjék épületeik értékét. Kiemelt figyelmet kell szentelni az értékek megóvására, a településkép védelmére, a településképet zavaró, idegen beépítések megakadályozására, melynek egyik eszköze lehet a védelmi szabályok megalkotása.

A település építészeti szempontból egyik legizgalmasabb és legértékesebb eleme a falu központjában álló két templom és azok környezet, valamint a Malomvölgy utcában álló nádtető fedésű parasztporták, vagy a szőlőhegyeken megmaradt öreg préházak. Az épületek karbantartása és felújítása mellett a közterületek igényes kialakítása, megfelelő zöldterületek létrehozása szükséges. Az épített környezet védelmében a következő évek feladata a minőségi fejlesztést előtérben tartani.

A települési szolgáltatások mellett, fontos az élhető és élvezhető lakókörnyezet kialakítása, karbantartása. Az épületek karbantartása és felújítása mellett a közterületek igényes kialakítása, a zöldterületek gondozása szükséges. Lovason a környezet szépítése, az épített és természeti környezet védelme kiemelten fontos. A falura jellemző békés, nyugodt vidéki, balatoni karakter megőrzése érdekében, kiváltképp elengedhetetlen, hogy a kerteket folyamatos gondozással, karbantartással, egységes, tájegységre jellemző honos növényállomány alkalmazásával tartsák fent.

Intézkedési javaslatok:

- Belterületi zöldfelületek minőségi fejlesztése
- Településközpont minőségi rendezése
- Buszmegállók, szeméttárolók karbantartása, szükség esetén lecserélése
- A köz- és magánterületek rendszeres virágosítása
- Esztétikus és egyéni megjelenésű táblák kihelyezése a településre érkezők informálására
- Közterületi utcabútorok folyamatos cseréje
- Továbbra is csak a jelenlegi településléptéknek megfelelő épületek építése
- Pályázatok folyamatos figyelése és írása
- Értékes helyi utcaképek felmérése
- Közterületek arculatának egységesítése
- Épített értékek feltérképezése, védelme
- Épületek állapotának megóvása
- Helyi értékvédelmi javaslat kidolgozása
- A védelem alatt álló épületek felújítási támogatására anyagi források megteremtése (A helyi védett épületek felújítására külön pályázati források állnak rendelkezésre, amelyeket folyamatosan figyelni kell, s a lehetőségekről tájékoztatni kell a tulajdonosokat)
- Továbbra is csak a jelenlegi településléptéknek megfelelő épületek építése
- Pályázatok folyamatos figyelése és írása
- Településképet zavaró infrastruktúra elemek felszámolása

Természeti környezet megőrzése

Lovas természeti- és táji adottságai kiemelkedően jónak mondhatók. A falu ideális lakóhelyet biztosít azok számára, akik kedvelik a csendes vidéki életet, de elérhető távolságban szeretnének tudni számos kényelmi szolgáltatást, ami a közeli Balatonfüreden és Veszprémben elérhető. Ennek a falusias karakternek a megőrzése érdekében fontos a természeti értékek megóvása is.

A természetvédelem célja az országos és helyi védelemre érdemes természeti értékek feltárása, megőrzése és bemutatása, valamint a természeti folyamatok zavartalan működésének biztosítása. Az ökológiai kapcsolatok működése érdekében fenn kell tartani a természetszerű élőhelyek területi kiterjedését, ami a táj esztétikai értékének növeléséhez is hozzájárulhat.

A település területének jelentős része valamilyen természeti védettséget élvez (Ökológia hálózat, Natura 2000 terület). Ezen területeknek a természetes és természetközeli állapotát fenn kell tartani, területük nem csökkenthető. Az ökológiai hálózat védelme érdekében nem csökkenthető a gyeptér-, és erdőterületek nagysága. A külterületen található helyi védelem alatt álló Holló-kő a település természeti értékek iránti fogékonyságát jelzi. Ezen meglévő védett értékek mellett elképzelhető, hogy a település további rejtett természeti értékekkel bír. Ezek felkutatása és bemutatása szükséges.

Intézkedési javaslatok:

- A parlagfű, és egyéb allergén gyomnövények visszaszorítására érdekében a szomszédos önkormányzatokkal összehangolt irtási akciók szervezése
- Gyepterületek növelése
- A településközpontban található artézi kút védelme
- A mesterséges tavak természetközeli területté alakítása
- Országos Ökológiai Hálózathoz tartozó területek állapotának megőrzése, javítása
- Út menti fasorok pótlása, telepítése
- Ismertető készítése a természeti, táji értékekről
- (Helyi) védett természeti értékek megóvása, fenntartása, körük bővítése (Bécsi szederfák)
- Malom-völgy együttes bemutatása Felsőörssel
- Kilátópontok kialakítása a szőlőhegyeken

Tájhasználat, tájkarakter megőrzése

Lovason többféle védett és természetközeli terület található, melyek ökológiai szolgáltatásuk révén hosszabb távon felbecsülhetetlen anyagi előnyöket jelentenek, ezért védelmük, sőt a mozaikos tájhasználat, az ökológiailag diverz élőhely-együttesek fenntartásának támogatása kiemelt feladat. A település beépítetlen részeinek jelentős hányada valamilyen természetvédelmi oltalom alatt áll.

A külterületi gazdálkodás során különös gondot kell fordítani a természetvédelmi érdekekre. A területhasználatok és a természetvédelem közötti összhang megfelelő agrártechnikák, módszerek és eszközök, illetve növényfajták alkalmazásával biztosítható.

A település teljes közigazgatási területe éritett a tájképvédelmi terület övezetével, továbbá a külterület jelentős része kiemelten kezelendő tájképvédelmi terület. Lovason a szőlőművelés alatt álló területeket, a kertes mezőgazdasági területeket, valamint a település beépített területei fölé magasodó erdőterületeket tekinthetjük a tájjelleg megőrzendő elemeinek. A Kis-hegy, illetve az Öreg-hegyen is megőrzendő a hagyományos szőlőművelés, illetve a kiskerti gazdálkodás.

Az utóbbi fél évszázad tájalakulása következtében az egykori szőlőhegyek képe erősen átalakult, illetve jelenleg is formálódik. A korábban kizárólag szőlővel és gyümölcsösökkel művelt területek egyre jobban felaprózódtak, kis parcellák alakultak ki, ahol a termelést egyre jobban háttérbe szorította az üdülő és lakó funkció. A terület karakterét elsősorban nem az épített elemek, hanem a telepített szőlők, gyümölcsösök és a telkek fölé magasodó erdőterületek határozzák meg. A területen törekedni kell a hagyományos tájszerkezet megőrzésére, meg kell előzni a túlzó beépítéseket és ösztönözni kell a telektulajdonosokat arra, hogy a tájra jellemző helyi növényfajták telepítését részesítsék előnyben.

Intézkedési javaslatok:

- Természetszerű erdőgazdálkodási módszerek alkalmazása
- Invázió fajok irtása, terjedésük megelőzése
- Szőlőterületek megmaradásának biztosítása
- Mozaikos tájszerkezet megőrzése a szőlőhegyeken
- A hagyományos helyi gyümölcsstermesztés fenntartása, támogatása

Infrastruktúra fejlesztés**Közlekedés**

Lovas közlekedési helyzete jónak mondható. A település több irányból elérhető országos közúton. A község közösségi közlekedésének ellátásáról az országos útszakaszokon közlekedő helyközi autóbusz-járatok gondoskodnak. A település vasúti kapcsolattal nem rendelkezik. Gyalogos és kerékpáros közlekedés tekintetében a településen a járdák kiépítettsége több esetben hiányos, kerékpárút nincs kiépítve Lovason.

A település belterületén nem jellemző burkolatlan utak megjelenése, az szőlőhegyi településrészek is a terület jellegének megfelelő úthálózattal ellátottak. A település határán épülő kerékpárúthoz való későbbiekben fontos feladat lesz, mely elősegíti az országos hálózathoz történő csatlakozást.

Intézkedési javaslatok:

- A meglévő utak folyamatos karbantartása, tisztítása, ill. felújítása
- A főúton átvezető gyalogátkelőhelyek és járdák karbantartása, újak létesítése
- A külterületi földutak állagának megőrzése
- Helyi kerékpározható úthálózat kialakítása, fejlesztése
- Regionális kerékpárúthoz való kapcsolódás
- Balatoni út menti gyalogos és kerékpáros forgalom biztonságának javítása, a Balaton elérésének biztonságosabbá tétele

Közmű

A közcatorna hálózatra nem csatlakozó ingatlanok a település egyik szennyező forrásai. A településen cél ezen ingatlanok ösztönzése a közcatorna hálózatra való rácsatlakozásra. A közmű fejlesztések kapcsán legfontosabb feladat a megújuló energiaforrások alkalmazásának elősegítése mellett a csapadékvíz kezelése kapcsán felmerül problémák megoldása.

A domborzati viszonyok miatt a szomszédos településeken lehulló csapadék is a Malomvölgyön keresztül folyik le néhány esetben elárasztva a belterületi ingatlanokat. Nagyobb esőzések alkalmával történő kiöntések az árkok karbantartásával részben megszüntethetők. Továbbá a Miske tető alatti legelőn létre kell hozni egy olyan puffer teret, ami a nagy mennyiségű vizet lelassítja és a patak képes elvezetni.

Magyarország településeinek döntő többségén, így Lovason is, **a légvezetékek és a villanyoszlopok** negatívan befolyásolják a településképet. Ideális esetben a jelenleg légvezetékekben futó közművek a föld felszíne alatt futó kábelekbe kerülnének áthelyezésre. A földfelszínről a felszín alá történő közművek és közműtárgyak áthelyezése területeket szabadítaná fel, mindemellett pedig kedvezően hatna a településképre.

Intézkedési javaslatok:

- Árkok karbantartása, tisztítása
- Vizek helyben tartásának megoldása a település magasabban fekvő területein (belterületi villámárvizek megelőzése)
- Csapadékvíz elvezetésének és szikkasztásának fejlesztése
- Szennyvízcsatorna hálózat rákötések ösztönzése
- Közvilágítás fejlesztése
- Alternatív energiaforrások hasznosíthatóságának vizsgálata
- Légekábelek számának lehetőség szerinti csökkentése, új villamos vezeték földkábelrel

Zöldinfrastruktúra

Lovas alapvetően jó zöldfelületi adottságokkal rendelkező, természetközeli jellegű település. A zöldfelületi rendszer foltszerű elemeinek összeköttetése közterületen hiányos. Az utcák jellemzően szűkek, egységes fasorok nem jellemző-

ek, de több esetben út menti gyepfelületek, zöldsávok megtalálhatók, melyek fejlesztésével sokat javulhat a települési zöldinfrastruktúra hálózat minősége. Mennyiségi bővítésre erősen korlátozott lehetőségek állnak csak rendelkezésre, de tekintve a község jelenlegi adottságait, erre nem is feltétlenül van szükség. A település lineáris zöldfelületi elemeinek minőségi fejlesztése fasorok telepítésével, a meglévő leromlott állapotú növényállomány fokozatos cseréjével valósítható meg.

Fontos feladat a foltszerű zöldfelületi elemek védelme, állapotuk megóvása. A Lovasi-Séd partján elhelyezkedő nagyobb park kiemelt figyelmet érdemel a fenntartás során is. A patak partja természeti értéke mellett fontos turisztikai vonzerővel is bír. E vonzerő megőrzéséhez elengedhetetlen a zöldfelületek megfelelő karbantartása és fejlesztése.

A helyi településképi rendeletben a településen telepítésre ajánlott őshonos, tájba illő növényekről szóló gyűjtemény megtalálható. Továbbá listázva vannak azokat a növények is, amelyek telepítése nem javasolt. Ezen listák hozzájárulhatnak a település zöldfelületi értékének növeléséhez és a településkép javításához egyaránt. Ezen felül segítheti az itt élők és az ide látogatók tájékoztatását egy olyan szőlős- vagy gyümölcsöskert kialakítása, ahol a tájra jellemző fajták kerülnek bemutatásra, illetve ahol ezek kezelése, fenntartása, termesztése is megjelenik. A szőlőhegyeken ki lehet alakítani különböző tematikus sétaútvonalakat, melyekre felfűzve egy-egy állomáson egy-egy a tájra jellemző növényfajta kerül bemutatásra. Ezek a fejlesztések turisztikai vonzerővel is bírnak, így a település turisztikai értékének növelésére is alkalmasak.

Intézkedési javaslatok:

- Fasorok telepítése
- Lineáris zöldfelületi elemeinek minőségi fejlesztése
- Meglévő növényállomány javítása, fokozatos cseréje
- Közterületek virágosítása
- Tematikus sétaútvonalak kijelölése, népszerűsítése
- A tájra jellemző hely növényfajtaikat bemutató szőlős- és gyümölcsöskert kialakítása

Helyi gazdaság minőségi fejlesztése, stabilizálása

Lovas kiegyensúlyozott, minőségi és fenntartható fejlődése érdekében elengedhetetlen a gazdaság folyamatos fejlesztése. Fontos, hogy a meglévő gazdasági szereplők kedvező feltételek mellett folytathassák tevékenységüket, és az újonnan megjelenő vállalkozások is a lehető legtöbb támogatást megkapják. Fontos, hogy ez a gazdasági fejlődés a település kereteihez igazodva történjen, ne jelenjenek meg aránytalan, a falu karakteréhez nem illő tevékenységek, építmények.

A települések közötti együttműködés, összefogás a közeljövőben még erőteljesebben fog érvényesülni az a - már jelenleg is érzékelhető - tendencia, amelynek eredményeképpen a települések, csak közösen, összefogással tudnak fejlesztéseket végrehajtani. A kistérségek, mikrorégiók léte és szerepe a jövőben fokozottabban felértékelődik.

Tematikus célok:

- Elérhető szolgáltatások bővítése
- Helyi turisztikai értékek népszerűsítése
- Helyi vállalkozások és termékek támogatása
- Térségi együttműködések erősítése, fejlesztése

Elérhető szolgáltatások körének bővítése

Lovason elsődlegesen a turizmus ágazatának mérsékelt fejlesztése a cél. A település jelenleg nem bővelkedik ilyen irányú szolgáltatási egységekben - annak ellenére, hogy partközeli település, ezért cél a bővítés. A településen vendégházak, szállások rendelkezésre állnak, de az ide látogató turistáknak a helyben tartása nem megfelelően biztosított. Az itt megszálló vendégek többsége jellemzően a Balaton parti településekre látogat napközben. Emiatt szükséges a helyi szolgáltatások körének a bővítése. A településen nem található helyi kisbolt, így a kisbevásárlás sem oldható meg helyben. Ezért szükséges lenne egy helyi kisbolt üzemeltetésének elősegítése, vagy helyi szolgáltatások bővítése. A Lovason működő Csárda étterem mellett további vendéglátóhelyek kialakításával és népszerűsítésével lehet növelni a településre látogatók számát.

Intézkedési javaslatok:

- Turisztikai szolgáltató egységek számának növelése

- Vendéglátó egység létesítése és üzemeltetése
- Helyi kisbolt működésének elősegítése
- Az elérhető szolgáltatások egységes arculatának kialakítása

Helyi turisztikai értékek népszerűsítése

A turizmus fejlesztése során elsősorban olyan formák részesítendőek előnyben, melyek a természetet nem, vagy csak igen kis mértékben károsítják. Ilyen például az ökoturizmus, a kerékpáros turizmus és a természetjárás. Turizmus szempontjából a településen kevés a nagyobb létszámot vonzó látványosság. Lovas belterületének déli, délnyugati határában található a Lovasi-Séd-patak partján a Millenniumi park, ami a település egyik kiemelkedő értéke. A park közvetlen szomszédságában található a Lovasi lovas pálya, mely szintén emeli a település turisztikai értékét. A terület további működtetése érdekében szükséges a pálya helyének és helyzetének rendezése.

További egyedülálló értéke a településnek a Lovasi őskori festékbánya. A terület bemutatása érdekében ki kell alakítani egy olyan területet, ahol méltó módon jelölhető a feltárás helyszíne, esetlegesen egy kis szabadtéri bemutató hely létrehozása. Turisztikai szempontból értékes terület a Faluház, a Nagy Gyula Galéria és a Millenniumi Park egységet alkotó területe. Ezt a település központjában lévő téregységet több célra is lehet használni. A turizmus erősítése szempontjából – akár valamelyik meglévő intézménybe integrálva - létre lehet hozni itt a Lovasi Őskori Festékbánya látogató központot, ami kiindulópontja lehet tanösvénynek, turistautaknak stb. A Nagy Gyula Galéria nagyobb nyitottságával és népszerűsítésével tovább fejleszthető a helyi turizmus. A parkban több szabadtéri rekreációs funkció elhelyezése szükséges, melyek képesek ide vonzani a turistákat. A parkban szükséges nagyobb rendezvénytér biztosítása is.

A belterülettől északra elhelyezkedő erdőterületeket túraútvonalak hálózák be, ezáltal természetjárásra, nagyobb túrák lebonyolítására alkalmasak. A területen tanösvény kialakításával, a túraútvonalak nagyobb kihasználtságával fejleszthető a természetjáró turizmus. Az Őreg-hegy és a Kis-hegy a lovasi borkultúra színtere. Ezekről a területekről egyedülálló kilátás nyílik a Balaton vízfelületére, szép időben a Balaton déli partjára is. A területen kilátópontok kialakítása tovább emelheti Lovas turisztikai értékét.

Intézkedési javaslatok:

- Ismeretterjesztő kiadványok szerkesztése, terjesztése
- Önkormányzati honlap, Facebook oldal népszerűsítése
- Kerékpáros turizmus népszerűsítése
- Természetjáró turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése
- Millenniumi park – Faluház – Nagy Gyula Galéria területének turisztikai célú fejlesztése
- Lovasi lovas pálya helyzetének rendezése
- Kilátópontok kialakítása a szőlőhegyeken
- Őskori festékbánya területén bemutatótér kialakítása
- Tanösvény létesítése az északi erdőterületen, Malom-völgyben
- Településeken átívelő tanösvények kialakítása a szomszédos községekkel együtt

Helyi vállalkozások és termékek támogatása

A gazdasági folyamatok és települések fejlődési lehetőségei szoros kölcsönhatásban vannak egymással. A településnek hozzá kell járulnia az ott működő vállalkozások versenyképességéhez, új vállalatok letelepedésekor pedig rugalmasnak kell lennie ahhoz, hogy a meglévő és a potenciális befektetők számára is vonzó tudjon maradni. Ennek egyik sarkalatos pontja, hogy a befektetők számára biztosítsa a megfelelő infrastrukturális környezetet. A beruházások és befektetők bevonásának számos pozitív következménye lehet a településre nézve. Többek között új munkahelyek jönnek létre, valamint nőhet a település adóbevétele az iparüzési adón keresztül. Mindez pedig a lakosság életszínvonalának javítását eredményezi.

Fontos kiemelni, hogy Lovas esetében elsősorban a szolgáltató szektorban működő, kisebb helyi vállalkozások támogatása a cél. Nagy ipari vállalatok, gazdasági szervezetek ide vonzása nem cél. Lovason jelenleg igen alacsony a működő vállalkozások száma, emiatt fontos a megőrzésük, támogatásuk. A települési léptékhez illeszkedő, illetve a környezet állapotát nem befolyásoló fejlesztések megvalósítása támogatható. A településen lévő szolgáltatások, a minőségi lakókörnyezet feltételei fontosak a településen élők, valamint a beköltözők számára, így ezek a település vonzerjét növelik. Az ellátás fenntartása, fejlesztése a jövőben is fontos feladat. Az ellátás fenntartása érdekében elengedhetetlen a helyi kisvállalkozások támogatása, fennmaradásuk elősegítése, a működéshez szüksége kedvező feltételek biztosítása. Az önkormányzat megfelelő szabályozással, különböző kedvezményekkel (adókedvezmény, közüzemi- és bérleti kedvezményekkel), illetve önkormányzati megrendelésekkel egyaránt hozzájárulhat a meglévő vállalkozások fennmaradásához, a lakosság vállalkozókedvének növekedéséhez, új vállalkozások létrehozatalához és ezzel együtt a települési szolgáltatások körének bővítéséhez.

A helyi vállalkozások piacra jutásának és a szolgáltatások összekapcsolásának záloga, hogy a vállalkozások ismerjék egymás tevékenységét, illetve hogy a településen élők számára ismertek legyenek. A helyi vállalkozások, szolgáltatók támogatása, érvényesülésének segítése érdekében össze kell állítani az ún. „vállalkozói térképet”, amely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük és amelynek segítségével az önkormányzati megbízások, megrendelések során elsősorban a helyi vállalkozókat tudjuk majd foglalkoztatni.

A jelenlegi pandémiás helyzet rámutatott arra, hogy egyre nagyobb igény és lehetőség mutatkozik az otthoni munkavégzésre. Ennek egyik következménye lehet, hogy az már helyhez nem kötött munkavégzés kapcsán egyre többen választják állandó vagy ideiglenes lakóhelyül Lovast. Az ő vállalkozásaik az adóbevételek és a központi források lakosságarányos elosztása szempontjából nagy potenciált jelentenek a településnek. Emiatt fontos, hogy egy vonzó és számukra kényelmes településsé váljon Lovas. Ennek érdekében szükséges a számukra különféle szolgáltatásokat kialakítani (pl.: közösségi tárgyalótér kialakítása).

Intézkedési javaslatok:

- Helyi bortermelők termékeinek árusítása
- Helyi kézműves termékek árusításának támogatása
- Termelői piacok szervezése
- Helyi kisbolt működtetésének elősegítése, támogatása
- Egyéb helyi termékek fejlesztése, támogatása
- Községi tárgyalótér kialakítása
- Új kisvállalkozások bevonása, kialakulásuk elősegítés

Térségi együttműködések erősítése, fejlesztése

Egyre nagyobb szerepet kapnak azok az „alulról jövő” kezdeményezések által indukált szervezett összefogások, ahol az összefogás alapja az azonos táji, térségi adottságok, lehetőségek, azonos gazdasági társadalmi problémák, s ahol ezekre a közös kérdésekre közös akaratból azonos válaszok születhetnek.

Az elmúlt években előtérbe kerültek azok a pályázatok, amelyek térségi gondolkodást, térségi összefogást igényelnek. Az önkormányzatok nagy része még nem ismerte fel ennek a jelentőségét. Az viszont már látszik, hogy a térségi szinten gondolkodók és tenni akarók sokkal nagyobb ütemben fejlődnek, nagyobb léptékben haladnak.

Lovas a környező balatoni településekkel földrajzi elhelyezkedésük és térségi adottságaik miatt egymásra vannak utalva. Lovas Paloznakkal és Alsóőrrel ápolja a legszorosabb kapcsolatot. Ezen kapcsolatok megőrzése, erősítése és új kapcsolatok építése szükséges a település megfelelő fejlődéséhez. Olyan mikrotérségi társulást kell létrehozni, ahol a szomszédos, azonos gazdasági, társadalmi problémákkal küzdő települések együtt tudnak fellépni fejlesztéseik. Egy ilyen mikrotérségi összefogás sokkal specifikusabban tudja kezelni egyes települések problémáit. A Lovas környéki települések (Paloznak, Alsóörs, Felsőörs) minél több területen történő összefogása fontos lenne.

A kistérségi kapcsolatok nem csak a közös pályázatok, pénzszerzés, működés, de tapasztalatátadás, információcserre szempontjából is jelentősek. Az elkövetkezendő években a partnerséget jól értelmező, és együttműködésre kész, munkamegosztásban dolgozó települések a többiekhez képest jelentős előnyhöz juthatnak. Éppen ezért Lovasnak minél aktívabb részvételre kell törekednie a kistérség életében.

A fiatalabb és az idősebb korosztályos számára is egyaránt lényeges szempont a lakhely választásakor vagy váltásakor az intézmények megléte, elérhetősége. A családalapítás előtt állók és a családok számára a fontos szempont az oktatási vagy szociális alapfokú ellátás közelsége és könnyű megközelíthetősége. A kisebb lakosszámú települések esetében nincs mindig lehetőség az összes alapintézmény fenntartására, működtetésére, célszerű a mikrotérségi vagy kistérségi összefogás és feladatmegosztás létrehozása ezen a területen is. Lovas esetében ez az együttműködés és feladatmegosztás már kialakult és jól működik a környező településekkel együttesen. A jövőben törekedni kell ennek az összefogásnak a megtartására és fejlesztésére, új megosztható feladatok kialakítására és a települések egyenlő részvételére.

Intézkedési javaslatok:

- Mikrotérségi összefogás, közös fejlesztési tervek készítése
- Közös projektek kimunkálása, közös pályázatok készítése
- Tapasztalatcsere (átvétele) más önkormányzatokkal
- Térségi kerékpárút-hálózathoz csatlakozás
- A szomszédos települések közötti kerékpárút – hálózat fejlesztése
- Kapcsolódás a Régió fejlesztési programjaihoz

Aktív, összetartó közösségek erősítése

Egy település fejlődésének meghatározó részét képezi az adott közösség és annak társadalmi aktivitása. Lovas fejlődésének alapja, hogy elhiszi, hogy megvan az a potenciál a helyi közösségben, ami a fejlődés motorját jelenti. Hagyományosan vidéki érték az erős, aktív helyi közösség. A helyi közösség egységgé kovácsolása, érdeklődésének felkeltése, tenni akarásának ösztönzése nem könnyű feladat.

Támogatni, ösztönözni kell a helyi szinten történő együttműködést, közösségek szerveződését a lehető legtöbb téren és csoportban. Az aktív civil részvétel egyaránt hozzájárulhat a település múltjának, örökségének megőrzéséhez, a település jelenlegi helyzetének javításához, a helyi közösségek erősítéséhez és a község jövőjének megteremtéséhez. Az összetartó közösség megtartását, erősítését támogatják a meghatározott tematikus célok, melyek közösségformáló erővel is rendelkeznek.

Tematikus célok:

- Társadalmi aktivitás, közösségi identitás erősítése
- Népeségmegtartó képesség fokozása
- Fiatalok helyben tartása, Lovasra vonzása
- Civil szervezetekkel való együttműködések megőrzése és erősítése

Társadalmi aktivitás, közösségi identitás megőrzése és erősítése

Egy település fejlődése a településen élő lakosok, az ottani közösségek munkájának eredménye. Lovas egyik értéke az erős, aktív helyi közösség. Minél aktívabb és erősebb közösségek alakulnak ki a községben, annál jobb a településhez, és benne a kisebb közösségekhez tartozni, és annál inkább a településen akarnak majd maradni a lakosok. A település jövőjének alapját a helyi identitástudat erősítése, a társadalmi aktivitás növelése és egy együttműködő közösség jelenléte jelentheti. A lakosokat egy egységgé kell kovácsolni, majd érdekeltté, elkötelezetté tenni a változásban. Egy település fejlődésének első lépcsője, hogy a közösség hisz benne, hogy a fejlesztések sikeresek lehetnek, azokat magukénak érzik és hajlandók is tenni a siker eléréseért. A társadalmi összetartozás érzésének erősítése és a lakossági aktivitás célzott támogatása fontos cél.

Lovas lakosságának társadalmi felelősségvállalása a tudatos és a folyamatos gondolkodásban és szemléletmódjában, valamint erőfeszítéseiben és tevékenységeiben mutatkozik meg. Minden emberi döntés, cselekedet hatással van környezetre, a társadalom egyéb tagjaira, a község életére. A település érdekében tett erőfeszítések, a közös programokon való részvétel (pl. szemétszedés, közösségi programok előkészítése) a településről alkotott külső véleményt és a lakosok pozitív közérzetét, a településük szeretetét erősíti.

Lovas akkor lehet igazán jól működő község, ha lakossága minél inkább részt tud venni a település életében. A helyben élők tevékeny részvétele a falu életében olyan motiváló erő, mely a lendületes fejlődés kulcsfontosságú eleme, így a különböző társadalmi csoportok aktivitásának felélesztése kiemelt célja kell, hogy legyen az Önkormányzatnak.

Intézkedési javaslatok:

- Infrastrukturális, ellátási, szociális, életkörülményt javító intézkedések, beruházások a településen
- Művelődési házban közösségi rendezvények szervezése
- Sportolási lehetőségek fejlesztése, sportélet fejlesztése, fiatalok bevonása
- Helyi identitástudat erősítése, az egész falut megmozgató rendezvényszervezés, közösségi funkciójú intézmények létrehozása, meglévők felújítása
- Közösségi kapcsolatok erősítése már gyermekkorban

Többgenerációs település, fiatalok helyben tartása, Lovasra vonzása

Célul kell kitűzni a jelenlegi lakosságszám megtartását, esetleg enyhe növelését is. Az elöregedő népesség, valamint a csökkenő lakosság megelőzésének egyik legfontosabb és leghatékonyabb eszköze a **fiatalok helyben tartása**. A fiatalok helyben tartásának több lehetséges módja és eszköze létezik. Lovas öregedési mutatói kedvezőek a megyei és országos népességet mutató tendenciákhoz képest. Mindezeket figyelembe véve Lovasnak továbbra is a lakónépességének megtartására kell törekednie, valamint nyitottnak és felkészültnek kell lennie a lakosok számának növekedésére.

A lakosság, elsősorban pedig a fiatalok helyben tartásának kulcsfontosságú komponense a munkahelyek megléte, azok elérhetősége. Az elvándorlás és az ingázás elkerülése érdekében helyi vagy a környékbeli munkalehetőségek

megteremtése szükséges. A hosszú távú munkalehetőségek biztosítása, a **fiatalok vállalkozói tevékenységének támogatása** egyaránt a helyben maradást segíti, illetve a fiatal értelmiség faluba való betelepülését segíti elő, ezzel megelőzve a település népességének csökkenését és az elöregedést.

A **letelepedés, otthonteremtés támogatásával** elérhetővé és vonzóvá válik Lovas a fiatalabb korosztály számára. A lehetőségekhez mérten biztosítani, támogatni kell a fiatalok lakóhelyhez jutását. Ennek egyik módja lehet az otthonteremtést és családalapítást segítő pályázatok népszerűsítése és protezsálása, valamint új, még be nem épített lakóterületek biztosítása. Lovason megfelelő építési telkeket kell biztosítani, ezt a célt szolgálja a jelenleg beépülő Balatoni úti beépítetlen belterületi településrész.

A településen a helyi lakosságából adódóan óvoda vagy iskola létesítése nem indokolt, a közeli településeken (Alsóörs, Balatonfüred, Veszprém) elérhető. Az iskolás korosztály közösségi identitásának erősítését délutánonként vagy nyaranta szervezett klubdélutánokkal, táborokkal elő lehet segíteni, közöttük szorosabb kapcsolatokat lehet kialakítani. A településen működő nyugdíjasklub biztosítja a község szociális feladatainak ellátását. A szociális intézményeknek a további fenntartása és fejlesztése kiemelten fontos feladat. Az egészségügyi ellátást tekintetében megállapítható, hogy Lovason az alapfokú egészségügyi ellátás biztosított és jónak mondható. Az önkormányzatnak meg kell vizsgálni, hogyan tud plusz forrásokat biztosítani az alapfokú szociális, oktatási és egészségügyi feladatok ellátására, s ezzel növelni a szolgáltatások minőségét.

Intézkedési javaslatok:

- Intézkedési terv a szociális, oktatási és egészségügyi ellátás minőségének a javítására
- Fiatalok helyben maradásának támogatása foglalkoztatással, lakhatás biztosításával
- Távmunkát biztosító közösségi tér létrehozása

Civil szervezetekkel való együttműködések megőrzése és erősítése

Egy település fejlődésében, a közösen megállapított célkitűzései elérésében nélkülözhetetlen szerepe van a helyi közösségnek és a társadalmi aktivitásnak. Lovas hisz benne, hogy megvan a lakosságban az a potenciál, hogy a falu fejlődésének motorja lehessen a helyi közösség.

Lovason számos civil szervezet tevékenykedik ma is, melyek további működése és támogatása kívánatos a jövőben is. A településen jelenleg is élő történelmi örökségét, helyi hagyományokat, falunapjait, ápolni és fejleszteni kell. Ezen folyamatokat erős, aktív civil szervezetekkel, társadalmi összefogással lehet előmozdítani, mindez a településen élők identitástudatának erősödését eredményezné. Szükséges, hogy a helyi civil szervezetek megtartása, erősítése. Fontos, hogy a szervezetek, egyesületek részt vegyenek a helyi programok összehangolt szervezésében. A civil szervezeteknek lényeges a megfelelő források felkutatása, azok hatékony alkalmazása.

Intézkedési javaslatok:

- Civil szervezetek támogatása
- Nyugdíjas klub, szociális és gyermekjóléti szolgálat további működtetése
- Közmunkások foglalkoztatása
- Fiatalok bevonása a helyi közösségi éltebe, fiatalok érdeklődési körét érintő civil szervezetek támogatása
- Újonnan betelepülők integrálása a helyi közösségbe civil szervezetek, programok segítségével

3.4. A FEJLESZTÉSI CÉLOK ÉRTELMEZÉSE AZ EGYES TELEPÜLÉSRESZEKRE

Lovas területén a fejlesztési célok értelmezése szempontjából két településrész került lehatárolásra:

1. Belterület
2. Külterület

A fejlesztési célok többsége a település egész területét érinti. Ilyenek leginkább a horizontális célok, amelyek mindenhol érvényesítendő, illetve a területhez ténylegesen nem köthető fejlesztések. A célok kisebb része az egyes településrészekre fejt ki leginkább hatását.

Az alábbi mátrixban összesítve mutatjuk be a településfejlesztési koncepció célrendszerét és a településre, településrészekre vonatkozó fejlesztések közötti kapcsolatokat:

4.1.2. Javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére

Lovas esetében a műszaki infrastruktúra legfőbb elemei az alábbiak szerint alakulnak:

- **Közlekedés**

A település több irányból elérhető országos közúton. A település főbb gyűjtőútjai a 7219 számú út Balatoni út, a 7221 Fő utca néven, illetve a 72116 számú mellékút Lovasi út néven. A község közösségi közlekedésének ellátásáról az országos útszakaszokon közlekedő helyközi autóbusz-járatok gondoskodnak. A település vasúti kapcsolattal nem rendelkezik, azonban a közeli Alsóörsön elérhető a vasút.

A közlekedési infrastruktúra kapcsán legfontosabb feladat a térségi kerékpárút-hálózat fejlesztése.

- **Közmű**

A település belterületének közmű-ellátottsága jónak tekinthető. A vízellátó-, gázellátó és az elektromos energia hálózat a település összes utcájában kiépült. A külterületi beépített területek közműhálózata fejlesztést igényel. A távközlő hálózat fejlesztése az egyes szolgáltatók igénye szerint történik.

A közmű fejlesztések kapcsán legfontosabb feladat a megújuló energiaforrások alkalmazásának elősegítése, továbbá a helyben keletkező és a szomszédos – magasabban fekvő – településekről Lovasra érkező csapadékvíz kezelésének fejlesztése.

4.1.3. Örökségi értékek, javaslatok az örökség védelmére

Lovas épített értékei a műemléki védelem alatt álló lakóépületek, a kovácműhely és a római katolikus templom. Helyi védelem alatt álló épület nem található a településen. Lovas területét hét régészeti lelőhely érinti. A koncepció javaslatai között szerepel az értékek további feltérképezése, és az arra érdemes építmények védelem alá helyezése a község településképi rendeletében.

4.2. A megvalósítás eszközei és azok nyomon követése

4.2.1. A megvalósítást szolgáló eszköz- és intézményrendszer

A településfejlesztési koncepcióban szereplő elgondolások megvalósítása érdekében a meglévő intézményrendszer koncepcionális célokkal való összehangolására van szükség. Lovas Község Önkormányzata által fenntartott illetve működtetett intézmények az alábbiak:

Közművelődési intézmények:

- Községháza
- Faluház (Teleház, Könyvtár)

Egészségügyi intézmények:

- Orvosi rendelő

A településfejlesztési koncepcióban szereplő elgondolások megvalósítása érdekében a meglévő intézményrendszer koncepcionális célokkal való összehangolására van szükség.

4.2.2. Javaslat a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata elsősorban a község érdeke. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben történjenek, a megfelelő eszközökkel. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában, az adatgyűjtéstől a koncepció esetleges szükséges módosításáig.

- Évenkénti rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzéseinek

elérésére. eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a meghatározott intézkedéseket.

- A fejlesztési koncepció felülvizsgálata, aktualizálása tízévenként szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve a koncepció megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.

A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a közmeghallgatáson a polgármester évente beszámolót tart a község polgárainak. A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyi sajtón keresztül, illetve a helyben szokásos módon, a községi honlapon és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján valósulhat meg.

A koncepció összeállításában

Ferenczy Gáborné, Lovas község polgármestere,

Lovas község Önkormányzat képviselő testületének tagjai,

valamint a Völgyzugoly Műhely Kft. (1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 13-15. II/5)

munkatársai vettek részt: Ferik Tünde, Kéthelyi Márton, Marján Melinda, Schlitt Renáta, Sipos Noémi

A teljes dokumentum megtekinthető
az önkormányzat honlapján a stratégiák menüpont alatt.